

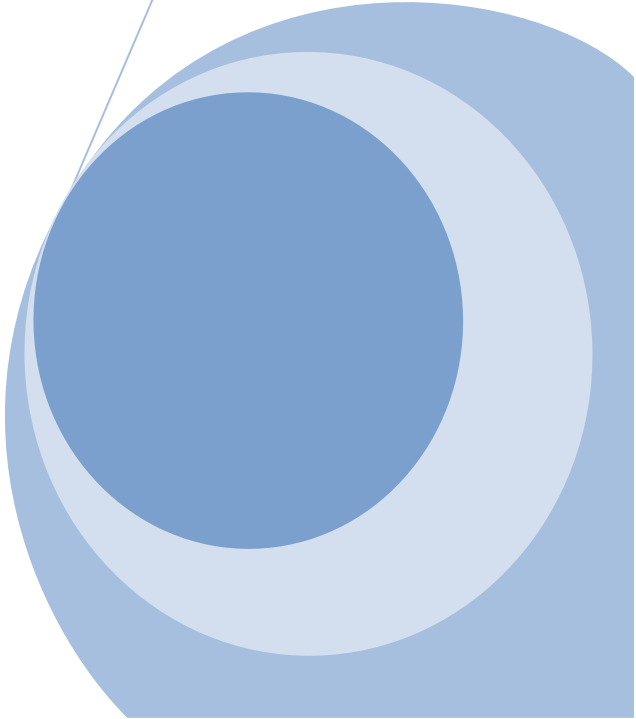

Mjesec Republike Poljske u Gospodarskoj školi

Projekt, od 11.11. – 11. 12. 2010.

Oblikovala Estera Korotaj, 2. a
11/12/2010

INTERNA SKRIPTA
(KOMPJUTORSKA DAKTILOGRAFIJA, mentorica Mira
Šincek, prof. savjetnica)

REPUBLIKA

POLJSKA

slika 1

OPĆENITO O POLJSKOJ

Dan neovisnosti Republike Poljske, 11. studenoga

Narodowe Święto Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej 11. listopada

DAN NEOVISNOSTI

Dana 11. studenog Republika Poljska slavi svoj Dan neovisnosti. Dana 11. studenoga 1918. godine Poljska je proglasila neovisnost od Njemačke i Austro – Ugarske te se nakon više od stotinu godina vratila na kartu Europe. Ovaj važan događaj za poljski narod zabilježen je u poljskoj povijesti te proglašen državnim praznikom, Danom neovisnosti.

POLOŽAJ POLJSKE

Poljska je smještena u središtu Europe, između Baltičkoga mora i Karpata. Površina Poljske iznosi oko 312 000km²: prema površini Poljska je na 9. mjestu u Europi. U današnjem obliku, utvrđenom 1945. godine, poljska država na zapadu graniči s Njemačkom, na jugu s Češkom i Slovačkom, na istoku s Ukrajinom, Bjelorusijom i Litvom te na sjeveru s Rusijom. U Poljskoj živi više od 38 600 000 stanovnika.

NACIONALNOST POLJSKE

Statistički, svaki deseti stanovnik Europe je Poljak. U Europi, Poljaci su relativno mlado, dobro obrazovano društvo sa snažno izraženom podutenošću i kreativnošću. Svaki deseti Poljak ima visoku naobrazbu. Poljska je u etničkom pogledu gotovo posve jednorodna. Brojnost nacionalnih manjina procjenjuje se na 2 – 3 % cjelokupnog stanovništva. Najveća skupina manjina su Nijemci, Ukrajinici i Bjelorusi. Gospodarski razvoj posljednjih godina ubrzava koncentracija stanovništva u gradovima (Varšava, Lođ, Krakov, Wrocław, Poznanj, Gdanjsk, Torunj). U službenoj uporabi je poljski jezik, koji uz češki i slovački spada u skupinu zapadnoslavenskih jezika. Više od 90% građana deklarira pripadnost rimokatoličkoj Crkvi, ali se u mnogim mjestima može naići i na crkve pravoslavne i protestantske vjeroispovijesti.

POVIJEST POLJSKE

Naziv Poljske dolazi od plemena Poljana, koji su živjeli na području današnje Poljske u rano srednjem vijeku. Na prijelomu 9. i 10. stoljeća oni su ujedinili skoro cijeli sliv Odre i Visle. Prijelomni datum je bio pokrštenje prema zapadnom obredu 966. g. za vrijeme kneza Mješka I. Od tog datuma Poljska se zauvijek našla u krugu zapadnoeuropske civilizacije, te u krugu latiničkog pisma. Poljsko zlatno doba (gospodarski i kulturni procvat) je 16. stoljeće. Tada se Poljska ujedinjila s Litvom i bila jedna od glavnih europskih sila pod dinastijom Jagelona. Nakon gašenja dinastije Jagelona 1572., Poljska je ušla u dugo razdoblje ratova i opadanja

moći. u 17. stoljeću glavni grad Poljske je premješten iz Krakova u Varšavu, što je bilo posljedica promjena prioriteta u vanjskoj politici od srednjoeuropskih zemalja prema istočnim zemljama (Rusija) i sjevernim područjima (regija Baltičkog mora). U 18. stoljeću Poljska je od europske velesile postala predmetom političkih manipulacija susjednih velesila: Austrije, Pruske i Rusije koje su 1773., 1793. i 1795. međusobno podijelile poljski teritorij. Na više od stotinu godina poljska država je nestala s karte

slika 2 - Poljska ratu

europske. Kao neovisna država Poljska se na kartu Europe vratila 1918. godine, krajem 1. svjetskog rata. Godine 1939, Njemačka i Sovjetski savez podijelili su teritorij Poljske započinjući uništavanje njezinih političkih, ekonomskih i intelektualnih elita. Iz 2. svjetskoga rata Poljska je izišla s radikalno izmijenjenim teritorijem (bez istočnih područja, ali s područjima koje su prije 1945. godine pripadali Njemačkoj), s ljudskim gubicima od 6 milijuna ljudi (od toga 3 milijuna poljskih Židova) i velikim razaranjima.

Sudbina te epohe je sudbina koje je zadesila glavni grad Poljske, Varšavu koje je gotovo bila srušena sa zemljom. Poljska Narodna Republika koja je nastala poslije rata bila je ovisna o sovjetskoj Rusiji sve do osamdesetih godina kada je krenuo pokret „solidarnost“ koji je pobijedio na parlamentarnim izborima 1989. godine te je uvedena demokracija. U prosincu 1990. na općim predsjedničkim izborima pobijedio je Lech Wałęsa, vođa „Solidarnosti“. Poljska je 1999. godine ušla u savez NATO-a, a 1. svibnja 2004. postala je članicom Europske Unije.

POLJSKE ZNAČAJKE

Sustav vlasti u Poljskoj se oslanja na trodiobu vlasti između zakonodavne, izvršne i sudbene. Predsjednik se bira na općim izborima na petogodišnji mandat. Sada funkciju predsjednika obnaša Bronislaw Komorowski.

Poljska nacionalna himna je Dambrowskiego, napisao ju je Wbicki. Zastava poljske sastoji i crvene boje, potječe iz 1831. predstavlja jedan od triju Poljske zajedno se grbom i poljske čini bijeli orao na crvenom štitu. Valuta Poljske je poljski zlot.

Mazurek
1797. Jozef
se od bijele
godine ,
simbola
himnom, Grb

slika 3

slika 4

slika 5

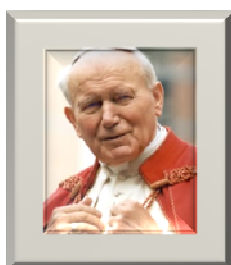
KULTURA POLJAKA

Stil života i mentalitet Poljaka su se oblikovali tijekom više od tisuću godina. Narodna kultura se radala kako pod utjecajem tradicije latinskog svijeta, tako i pod utjecajem drugih naroda. U 19. i 20. stoljeću kulturna je pak aktivnost mnogim Poljacima zamjenjivala političku i gospodarstvenu djelatnost. Sigurno je to razlog što je poljsko stvaralaštvo tako raznorodno i puno nijansi.

POZNATI POLJACI

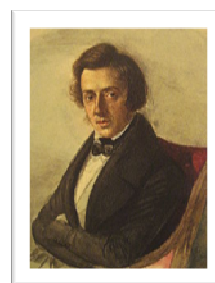
slika 6

slika 7

slika 8

slika 9

Poljska je iznjedrila mnoge svjetski poznate velikane. **Nikola Kopernik** je bio je dan od najistaknutijih astronoma u povijesti čovječanstva. Glazba **Fyderyka Chopna** je prepoznatljiva u cijelome svijetu. Dvaput nagrađena Nobelovom nagradom iz područja fizike (1903.) i kemije (1911.) je **Maria Skłodowska Curie**. Laureati Nobelova nagrade iz književnosti su **Henri Sienkiewicz** (1905.), **Czesław Miłosz** (1980.) i **Wisława Szymborska** (1996.) Papa – Poljak **Ivan Pavao 2.** (Karol Wojtyła) postao je prvi papa u 455 godina koje nije porijeklom iz Italije, otvorio Crkvu izazovima suvremenosti. **Lech Walesa**, legendarni vođa „Solidarnosti“, dobitnik Nobelove nagrade za mir 1983., predsjednik Poljske od 1990. do 1995. **Andrej Wajda**, dobitnik Oscara za cjelokupno redateljsko i filmsko stvaralaštvo. (2000. godine)...

UKRATKO O FYRDERIKU CHOPENU

Životopis

Rano djetinjstvo proveo je u domovini, a ranu mladost na putovanjima u Berlinu, Beču i Dresdenu, te odlazi iz Poljske sa željom da se usavrši u inozemstvu, ne sluteći da se više nikada neće vratiti u domovinu. Napokon je 1830. došao u Pariz - grad koji se i danas ponosi razdobljem u kojem je mladi Poljak odredio stilske i estetske smjernice klavirskoga romantizma.

Kao veliki domoljub, trajno se družio s Poljacima u Parizu. Njegova ljubav i život s književnicom George Sand postali su predmet opsežne literature. Osim manjeg broja orkestralnih i komornih djela, te 17 poljskih pjesama za glas i klavir, Chopin je skladao isključivo djela za glasovir. Chopin je bio jedinstven kao pijanist, izvođač vlastitih djela i sasvim poseban i usamljen kao autor. Bio je bez uzora u prijašnjim razdobljima klasične glazbe i gotovo bez nasljednika. Ostavio je opus od 74 tiskana djela koja po svojoj formalnoj strukturi i poetskim obilježjima nemaju premca u europskoj glazbi. Svojom je umjetnošću odlučno djelovao na klavirsku glazbu i interpretativni stil, pa njegov utjecaj dopire i u 20. stoljeće. Umro je od tuberkuloze pluća.

Slika11

Poznata djela :

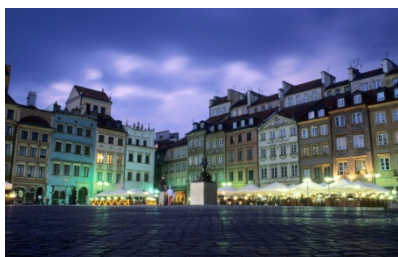
- Revolucionarna etida
- Fantazija improvizacija
- 1. i 3. balada
- poloneza op.44 i op.53
- poloneza brillante
- valcer op.69
- veliki briljantni valcer

SURADNJA POLJAKA SA DRUGIM DRŽAVAMA

Kao ekonomski i politički stabilna zemlja, Poljska je danas uzor smjeru promjena u regiji. Privatno sektor danas čini 75% bruto društvenog proizvoda, zapošljavajući više od 70% profesionalno aktivnih Poljaka. Poljska surađuje s Njemačkom, Francusko, Litvom, Ukrajinom, Mađarskom, Češkom Republikom, i Slovačkom. Poljska odavno uspješno surađuje s a strukturama Unije – zajednički su projekti započeti na lokalnim razinama. Razvija se regionalna suradnja koja je preduvjet za ostvarivanje vizije ujedinjene Europe.

POLJSKI NAROD

Prema mišljenju stranaca Poljaci su neposredni i otvoreni, Rado sklapaju poznanstva i srdačno se odnose prema osobama koje su upoznaju. Još uvijek se događa da padaju u melnagoniju, prisjećajući se burne i često nepravedne povijesti poljskog naroda. Iako se posljednjih godina otkrili radosti potrošačkog stila života, u njima još uvijek drijema puno nesebične velikodušnosti. Smatraju se časnim ljudima koji su skloni romantičnim ushićenjima. Vole raspravljati, a za njih je svojstven neovisnost mišljenja i velika samostalnost. Poduzetnost, kao i gostoljubivost se smatraju urođenim karakteristikama Poljaka.

slika 10

Pozivamo vas u zemlju koja se toliko promijenila i posljednjih nekoliko godina!

ključne riječi:

Dan neovisnosti poljske - 11. studenog
članica Europske Unije – od 1. svibnja 2004. godine
Maria Sklodowska Curie - našla radij i polonij
papa Ivan Pavao II – prvi papa u 455 godina, a da nije porijeklom iz Italije
broj stanovnika - 38 600 000
himna - <i>Mazurej Dambrowskiego</i> ,
Fyrderik Chopen – poznati poljski skladatelj, pijanist, izvođač
narod - poljaci, njemci, ukrajinci, bjelorusi

POPIS SLIKA:

SLIKA 1 - karta Poljske
SLIKA 2 – Poljska u ratu
SLIKA 3 – zastava Poljske
SLIKA 4 - grb Poljske
SLIKA 5 – valuta Poljske
SLIKA 6 – Maria Slodowska Curie
SLIKA 7 – papa Ivan Pavao II.
SLIKA 8 - Nikola Kopernik
SLIKA 9., 11. - Fyrderik Chopen
SLIKA 10 – Poljski grad noću

REPUBLIKA POLJSKA	2
OPĆENITO O POLJSKOJ	3
UKRATKO O FYRDERIKU CHOPENU	7
ključne riječi:	10
POPIS SLIKA:	10